

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Decreta generalia Sac. Congr. Episc. & Regular. super receptione
Monialium anni 1605.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

licenza in iscritto, sotto pena, in caso fossero ricevute senza l'espressa nostra licenza in qualsivoglia Monastero, anco esente, della nullità, dell'ammisione da incorrerfi ipso facto, & ipso jure, senz'altra dichiarazione (*fuorche in articolo di Morte.*) Riservando a noi la facoltà ne i Monisteri sottoposti alla nostra giurisdizione, di poter dispensare *in qualche caso particolare* all' esperimento accennato.

Se poi vi fosse qualche Religiosa, che mossa da fervore di Spirito, volesse trasferirsi a qualche altro Monastero di più stretta Regola, ed osservanza; sappiano i Superiori Regolari, ed altri Ordinarii de Monisterj esenti, che non possono permettere la translazione, nè ricovimento di Monache d'altri Monasteri per qualsivisa causa o motivo, se non ne i casi permessi dalla Bolla del B. Pio V. senza licenza della Sede Apostolica. Et il presente Editto affisso &c. habbia vigore &c. Dato &c.

N. Vescovo N.

N. Cancelliere.

ADNOTATIONES.

1. NON SARANNO STATE SPERIMENTATE. Boni, & zelantes Episcopi, antequam Virgines habitum Religionis postulantes admittant, illarum vocationem, & idoneitatem (ad statum hunc necessarias) per aliquod congruum temporis spatium, intra septa Monasterii sub oculis Monialium experiri solent: Et quia praxis est optima, ideo hic in formula insinuativè proponitur, quæ si ab omnibus Præsulibus observaretur, maximum inde bonum Communitatibus Religiosis, & Animabus profitentium proveniret. At advertite quod Editum non loquitur, nec ego, de exercitiis Spiritualibus per decem dies ante susceptionem habitus peragendis ad formam ordinationis Innocent. XI. quia hæc sunt postquam Capitulum Monialium postulante[m] accepit, & Episcopus exploravit voluntatem: sed loquor de experimento faciendo circa ea, quæ ibidem in Editto indicantur, & quæ vocationis tangunt radicem, antequam Capitulo proponatur.

2. PER DEFECTU NATURALI, O MORALI. Defectus naturales, prout sunt infirmitates habituales, & aliæ corporis deformitates, dummodo sint notabiles, & scandalum producere possint, reddunt Virgines incapaces status religiosi ad text. in cap. 1. de stat. regul. in 6. & Parentes, aliivè Consanguinei, qui procurant, ut hujusmodi personæ in Religionem recipian-

tur, graviter peccant: *Maledictus dolosus* (inquit Propheta), *qui habet in Grege suo masculum, & votum faciens immolat debilem Domino Malac. 1.* nisi Monasterium ex Instituto hujusmodi Mulieres recipere soleat, ut sunt Monasteria Ord. Visitacionis B.M.V. à S. Francisco Salesio instituta: Morales autem defectus videlicet: inverecondia, petulantia, gula, pigritia, ebetudo, & similes, qui non solum proprium profectum spirituale[m] præpediunt, sed & aliis Virginibus nocere possunt, impedimento esse debent, nè tales Puellæ, aliæve Mulieres, quæ iis sædantur, recipiantur inter Sanctimoniales ex notatis à Tamb. de jur. Abbatiss. diput. 4. q. 3. n. 1.

3. Præter diligentias adhibendas circa defectus corporis, & animi, debent quoque animadverti, an in recipiendis, concurrant alia requisita præscripta à Decretis generalibus Sac. Cong. Episc. & Regular. emanatis anno 1605. in quibus, hæc habentur.

I. Abbatissæ, aut Priorissæ expleto Officiorum suorum triennio non eligantur demò ad eadem officia, absque Sedis Apostolicæ, aut Sac. Cong. licentia.

II. Ad consecrationem non admittantur Moniales, nisi 25. ætatis anno completo; iis autem Monialibus, quæ sunt Ordinis Mendicantium, cum consecrari non consueverint, hujusmodi consecratio non concedatur.

III. Non possint ultra duas Sorores in eadem

dem Monasterio habitum Regularem suscipere, ac professionem emittere absque Sac. Congreg. licentia, & si hac licentia obrita, tertia Soror ad habitum admittatur, voce activa, & passiva tamdiu careat, quousque altera ex eisdem duabus Sororibus vitam cum morte commutaverit, dotemque duplicatam solvat, quantum intra, triplicatam vero si supra numerum existat, talique casu adimpleantur conditiones in licentiis impressis pro Monialibus supra numerariis concedi solitis contentæ. Ubi autem laudabilis consuetudo inolevit, vel Pontificia Constitutione cautum, quod nec duæ Sorores in eodem Monasterio habitum suscipiant, prout Florentiæ, & alibi, ita servetur. Educationis autem causa permittantur in eodem Monasterio plusquam duæ Sorores.

- IV. Mortua aliqua Moniali intra numerum præfixum, ad reliquas Moniales spectat Capitulariter, votisque secretis eam Puellam, quæ eis visa fuerit, ad locum huiusmodi intra numerum vacantem admittere, prævia tamen Episcopi exploratione, juxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini.
- V. Itidem observetur de admissione Conversarum intra numerum. Suprà autem numerum nec Moniales velatæ, nec Conversæ recipiantur, nisi obrita Sac. Congregat. licentia, & quoad velatæ supranumerarias, serventur conditiones in licentiis impressis contentæ.
- VI. Circa Conversas supranumerarias, quod Puella in hunc finem electa sit Virgo, prædita qualitatibus necessariis, capitulariter, votisque secretis Monialium admittatur, solvat Dotem duplicatam, à Conversis persolvi solitam, ac tempore debito professionem emitat.
- VII. Moniales velatæ, tam intra, quam

supra numerum absque dotali elemosyna nequaquam admittantur: huiusmodi autem elemosynæ dotalis, si sint Monialium, vel Conversarum intra numerum existentium: emissa ab eis professione, expendi possunt in usus communes necessarios Monasterii: Supranumerariarum autem dotes post earundem professionem, omnino in Emptionem bonorum stabilium Monasterii commodo convertantur, &c. Hæc autem Decreta adamussim servanda sunt in quibuslibet Monasteriis: exceptis tamen quoad Dotes illis in quibus ex lege fundationis pro Monialibus numerariis Dos exigi non solet; ex eo quia Fundator redditus sufficientes assignavit, ut est in Urbe Monasterium B. M. V. Purificationis in Monte Exquilino, nec non Monasteriis Capuccinarum, quæ vivunt ex mendicitate, ut pariter servatur in Urbe, & exceptis etiam Monasteriis, quibus à Fundatoribus, vel aliis assignata fuerunt bona sufficientia ad congruam sustentationem duarum, vel trium Puellarum, forsàn à certis familiis eligendarum. Et quod Dotes Monialium intra numerum in usus communes necessarios Monasterii ex sola licentia Superioris Monasterii expendi possint, tenent quoque Nicol. in flosc. verb. Dos nu. 26. Gavant. in Manual. Episcop. ver. Monialium alimentata nu. 13. Tambur. de jur. Abbatiss. disp. 5. quæst. 7. nu. 6.

4 DAVIOLENZA, ODA AL-
TRO RISPETTO HUMANO.
Violentia dupliciter potest inferri, vel verberibus, perhorrescentia Paternæ maledictionis, alimentorum subtractione, bonorum, seu libertatis amissione, armorum evaginatione, & terrore, vel per importunas preces, minas, deceptiones, vel seductionem; Si de prima
(quæ

(quæ inducit metum in constantem Mulierem) appareant vestigia, omnino à receptione est abstinendum: Si de secunda, superfedendum erit, donec Puella seducta, de obligationibus status Religiosi in loco libero certiorata deliberet.

5 Respectus autem humani, qui sæpè impellunt Virgines ad amplectendam vitam cælibem, puta defectus Dotis, qua possint viro æqualis conditionis nubere, venustatis, amoris Parentum, vel Fratrum, & hujusmodi: debent purgari experimento exercitationum Spiritualium, ut quæ carnalibus moventur affectibus, & contortam habent intentionem (quam dedecet Sponsas Christi habere) vel illam deliberatè rectificent, vel in Sæculo remaneant.

6 **SI SANTIFICINO.** Status Religionis est status perfectionis acquirendæ; quia Religiosus totam vitam suam obligat ad perfectionis studium, ut docet D. Thom. 2. 2. quæst. 184. art. 8. Profefioque est actus adedò meritorius, ut per hunc quis consequatur remissionem omnium peccatorum, sic probat Jo. Herolt. vulgò Discipulus Serm. 13. de tempor. littera D. dicens. *Utrum quis per ingressum Religionis consequatur plenariam remissionem omnium peccatorum? resp. secundum B. Tho. 2. 2. quæst. ultim. rationabiliter potest dici, quod sic, nam hoc est holocaustum maximum, quo quis se totaliter Divinis Officiis mancipat, per Religionis scilicet ingressum, quod excedit omne genus satisfactionis, ut habetur in Decreto 16. quæst. cap. admonere. Item sciendum, quod in Vitis Patrum legitur, quod eandem gratiam consequuntur ingredientes Religionem: & profitentes, quam consequuntur baptizati. Item sciendum secundum B. Thom. quod si per ingressum Religionis, quis non absolveretur ab omni reatu pœna, nihilominus ingressus Religionis utilis est, quam peregrinatio Terræ Sanctæ ad promotionem ad bonum, quod præponderat absolutioni à pœna. Et Henric. de Gan. dicit quod quando quis profitetur, tunc primo indulgentiam consequitur. Et post hæc subdit -- Et intelligitur si intendit observare, quæ in professione promittit, scilicet regulam, & ordi-*

nem suum. Nam si non intendere servare ea, quæ promittit in professione sua, ipso facto sic promittendo peccaret mortaliter, & non esset filius Regni Cælestis, sed filius ignis Gehennæ, & tales quandoque pessimi erunt.

7 Hæc finalia verba notabilia sunt adversus illas Moniales, quæ forsan non observantes Regulam, aliquando dicunt, se votum emisisse illam servandi juxta usum, & consuetudinem Monasterii; quasi licitum sit unum ore proferre, aliud corde promittere, & quasi abusus, & corruptelæ, quæ introducuntur in Monasteria, vim habeant evertendi vota, & promissa facta Deo. Caveant propterea si (quod abfit) inveniantur quæ ita male sentiant, & Authoris sententiam formident; quia Deus non irridetur; laborentque Confessarii ostendere, quod via, quæ Monialibus hujusmodi videtur recta, deducit ad interitum. Prover. 13.

8 **AL CAPITULO DELLE MONICHE.** Receptio ad habitum, & professionem pertinet ad Abbatissam, & Capitulum Monialium, ut patet ex Decreto Sac. Congreg. supra relato §. præter diligentias, & in hoc Episcopus non se ingerit, & licet in Edicti formula, prohibeat receptionem antequam fiat admittendum experimentum, per hoc non admittit libertatem Capituli, sed solum mandat recipi idoneas, quod rectè facere poterit, tum quia nec ipsæ Moniales, inemptas recipere possunt, sed illas debent excludere, Donat. de regul. tom. 4. tract. 9. quæst. 9.

9 **ANCORCHE DOVESSERO ESSER CONVERSE.** Conversæ intelliguntur compræhensæ in numero præfixo Monialium, ut respondit Sac. Congreg. Episcop. in Placentina 6. Novemb. 1595. quod Decretum referunt etiam Gavant. in Manual. Episcop. verb. monialium numerus num. 3. Donat. præx. verum regular. tom. 4. tract. 2. de Monast. Monial. quæst. 20. numer. 2. & est contra Tambour. de jure Abbatiss. disp. 5. quæst. 1. nu. 3. ubi tenet quod Conversæ non faciant numerum,

rum, at pro se nihil allegat. Hæc tamen antequam recipiantur ad habitum, admittuntur in Claufuram, ut ibi in habitu sæculari per duos, vel tres menses experiantur, ut olim rescripfit *Sac. Congreg. Episc. Episcopo Cremonensi sub die 10. Januarii 1596.* Hodie tamen ad cauthelam solet impetrari licentia, quam ead. Congregatio concessit *Episcopo Aefino* his verbis — *Sacr. Congregat. Ec. benignè indulfit, ut præfatæ Puellæ ad Habitum Conversarum admittendæ per tres menses tantum in Monasteriis in habitu seculari ad effectum ipsarum habilitatem explorandi, retineri possint Ec. 15. Febr. 1675.* & si transacto hoc tempore non admitterentur ad habitum, non possent alio prætextu in Claufura retineri; sed ad proprias Domos remitti debent, ut ipsa Congregat. rescripfit *Episcopo Novariensi 3. Januarii 1594.*

10 Quando autem experiuntur mulrum aptæ, & recipiuntur intra numerum præfixum, si Dotem non habent, possent recipi, & admitti ad professionem etiam sine Dote, dummodò Constitutiones Monasterii non obstant: quia ut ead. Congregatio respondit *Episcopo Ferrariensi sub die 20. Martii 1596.* in admittendis Conversis non habetur respectus ad dotem, sed ad necessitatem Monasterii; ideoque in Decreto generali superius relato in §. *Præter diligentias* prohibentur expresse recipi sine dote Moniales Chorales velatæ, non autem Conversæ numerariæ, hocque admittunt, & approbant *Tambur. de jur. Abbatiss. disp. 5. quæst. 7. num. 1. Pelizzar. de Monial. cap. 3. sect. 2. quæst. 5. n. 46. Donat. prax. rer. regular. tom. 4. tract. 10. de dot. Monial. quæst. 2. n. 9.* Verum hodie ex praxi *Sacr. Congregationis Episcoporum. & Regular. Conversæ* etiam numerariæ solvunt dotem.

11 **SOGGETTI A I REGOLARI, O IN ALTRO MODO ESENTI.** Episcopus potest, imò debet prohibere censuris Ecclesiasticis, & aliis pœnis sibi bene visis Abbatibus, & cæteris Superioribus Regularibus, ne in Monasteriis ipsis subjectis recipiantur Puellæ ad habitum, & professionem nisi prius ipse fuerit certioratus, ut non semel de-

claravit *Sac. Congregat. Concilii, & præsertim anno 1627. sub die 13. Novembris* prout sequitur Dubio proposito respondendo. *Sac. Congreg. rejecta opinione Mirandæ, & sequacium respondit, spectare ad Episcopum, tam ante susceptionem habitus, quam ante professionis emissionem, explorare voluntatem Virginum Deo dedicandarum, etiam in Monasteriis Regularibus subjectis, & exemptis, debetque per eundem Episcopum demandari, tam Monialibus, quam Superioribus Regularibus, nè dent habitum, & multò minus patiantur professionem emittere, nisi prius eorum voluntas perspecta, & explorata sint ab eodem Episcopo, eisque notificata: contrafacientes verò idem Episcopus poterit coercere, non olum pœnis à Sac. Concil. Trident. statutis, & præscriptis, sed etiam Ecclesiasticis censuris, & aliis juris remediis, non obstantibus quibuscumque privilegiis; Quam declarationem iterum probavit, & extrahi mandavit in una *Derthonen. 16. Decemb. 1645. lib. 18. Decr. pag. 669.* cum aliis apud *Barbol. supra Concil. cap. 17. nu. 9. sess. 25. de regul.**

12 Hic autem in Edicto Episcopus non utitur contra transgressores exemptos Censuris, sed remedio juris: nam si Moniales exemptæ reciperent aliquam Puellam clandestinè incscio Episcopo, validè reciperent ad habitum, & professionem non obstante comminatione censurarum, scientes aliquando absolvendas fore: Et sic ad compescendam hominum malitiam, aptior videtur pœna nullitatis ipso facto incurrenda, quam vigore facultatis, & jurisdictionis in exemptos per d. *Decretum tributæ infligere potest, ut probat. Donat. prax. rer. regular. tom. 4. tract. 12. qu. 28.* Hanc tamen voluntatis Puellæ explorationem, non debet Episcopus, postquam fuit certioratus, differre; quia si illam tam ante susceptionem habitus, quam ante professionem emittendam explorare negligeret, infra 15. dies possent Superiores exempti ad receptionem, & admissionem procedere, juxtà *Pii V. Bullam, quam refert Barb. supra Conc. c. 17. nu. 4. sess. 25. de rog. & est in ordine Bullar. nov. la 41. §. 6. cum defectus istius explorationis per se professionem recipiendarum*

non

non annullet Barb. de off. & potest. Ep. alleg. 100. n. 9. quem sequuntur Tamb. de jur. Abbat. disp. 4. q. 8. n. 11. Donat. de Regul. tom. 4. tr. 9. q. 8. n. 8. Nicol. lucubr. can. l. 3. tit. 1. de vit. & honest. cler. n. 22. vers. si verò.

13 **FUGICHE IN ARTICOLO DI MORTE**. Imminente mortis periculo, videtur concedenda facultas recipiendi professionem morituræ, etiam absque licentia, & certificatione Episcopi, quando vel ob distantiam loci, vel gravem morbum tempus illam exquirendi non adest, si enim hoc contingeret anno probationis jam expleto, Monasterium Dotem acquireret, secus si nondum elapso, ut declaravit Sac. Congregat. Concilii in Carpendoraten. 14. Junii 1641. lib. 17. Decr. pag. 55. cum aliis quos citavi tom. 1. tit. 11. annot. ad form. 7. num. 13. & 14. Quid sit de acquisitione indulgentiarum, quas consequuntur Puellæ in emissionem professionis, sequuntur in Religione, quæ habeat privilegium illas admittendi in articulo mortis, etiam anno probationis non expleto: nam hoc conceditur propter solatium, & consolationem Spiritualem Novitiarum, ne careant beneficio indulgentiarum, non autem ad alium effectum: adeo ut si Novitia convalesceret, iterum completo anno probationis teneretur profiteri Donat. prax. rer. regular. tom. 4. tract. 11. q. 14. per tot. & sic non prodest Monasterio ad acquirendum bona, Donat. ibid. & quest. seqq. & in puncto novissimè respondit S. Congr. Concilii in Neapolitana 14. Martii 1705.

14 Imò Ricc. prax. rer. quotid. for. Eccles. part. 2. resolut. 493. secundum Venet. impres. 1674. n. 6. tenet, quod professio emissa etiam post annum probationis à Puella phisica, seu hæctica, non prodest Monasterio quoad acquisitionem bonorum, & assumptum probat sequentibus rationibus. Primo quia professio fieri non poterat simpliciter, & juxta solitum, sed causa devotionis tantum, obstat enim Concil. Tridentin. cap. 17. sess. 25. de regul. mandans, quod cognita prius voluntate Virginis, an coacta, an seducta sit, an sciat quid agat, & si libera ei esset voluntas proficiendi, & habuerit conditiones requisitas, juxta illius Monasterii, & Ordinis re-

gulam; nec non, & Monasterium fuerit idoneum, libere ei liceat profiteri: debite conditiones non erant in ista Puella, quia hæctica, phisica, & moribunda, propter quod non poterat Deo, & Monasterio inservire, ut professio mandabat, ergo simpliciter profiteri non poterat, imò ex Monasterio debebat ejici, ut per idem Concil. Trident. cap. 16. his verbis mandatur, scilicet fuito tempore Novitiatus, Superiores, Novitias quas habiles invenerint ad professionem admittant, aut è Monasterio ejiciant. Non debetur Secundo Dos, quia Monasterium pro ingressu Monialium nil capere potest, nisi à sponte dantibus, & certa quantitas alimentorum causa, quæ dotalis elemosina dicitur, alias esset simonia ex text. ad litteram in cap. non statis de simon. cum gloss. & DD. omnibus; hic cessat alimentorum causa, quia instabat mors, ergo non debetur Dos. Tertiò non debetur Dos, nam sicut illa datur in matrimonio carnali pro oneribus matrimonii leg. pro oneribus Cod. de donat. ant. nup. adeo ut si maritus onera Matrimonii non sustinet, ullo modo debet habere dotem, ita nec Monasterium ex hac professione potest habere dotem, quia imminet mors, cum qua fuerunt omnia soluta, validum est enim arguere à matrimonio carnali ad Spirituale cap. inter corporalia de translat. Episcop. Quarto non potest etiam prætere dotem, quia Dos debet dari apto, & congruo tempore, dixit Neapod. Ec. nec dicitur nupta, quæ virum pati non potest idem Neapod. Ec. punctualiter igitur ad casum nostrum, nam ibi dicit text. quid legatum factum pro tempore nuptiarum, non debetur si Nuptiæ fierent ante 12. annos assignans rationem prædictam, quod non dicitur nupta, quæ virum pati non potest, ergo non dicitur professa ista Puella, quia onera professionis pati non poterat, & per consequens neque debetur Dos. Quinto, & demum non debetur dos, quia professio fuit emissa in articulo mortis, quo tempore emissa pro nihilo reputantur leg. filia mea emancipate, & egræ ff. solut. matr. Ec. Hæc Ricc. doctrina notanda videtur, quia casus contingibilis est.

15 **IN QUALCHE CASO PARTICOLARE**. Idest, quando Puella recipienda jam probata fuisset inter Edu-

can-

candas Monasterii, vel in aliquo religio-
so Conservatorio vel in Domo Paterna
piè educata laudabiliter vixisset, ejusque
vita, tam Monialibus, quam Episcopo
nota esset vel demum aliquis daretur cas-
sus, in quo judicio Episcopi, tale expe-
timentum non exigeret.

16. *VOLESSE TRASFERIRSI.*

Translatio Monialium de loco ad locum,
& de Monasterio in Monasterium hodie
fieri non potest ab Ordinariis, nisi consul-
ta Sede Apostolica juxta Decretum Pau-
li V. editum anno 1617. quod refert Do-
nat. *prax. rer. regul. tom. 1. par. 2. tract. 5.*
quest. 28. num. 8. præter alia apud Barbo-
colle. *decis. Apostol. verb. Monialium trans-*
latio, Tamb. de jur. Abbatiss. disput. 21.
quest. 10. num. 6. & 7. Et pro Regnis His-
paniarum, reperitur in Regesto littera-
rum Sac. Congr. Episcop. sub die 15. Ja-
nuarii 1616. fol. 9. sequens Decretum Al-
Nunzio di Spagna, S. S. D. N. ejus in His-
paniarum Regnis Nuncio litteras dari man-
davit, ut omnes Archiepiscopos, Episco-
pos, aliosve Ordinarios inferiores, tam
seculares, quam Regulares Monialium
Monasteria in eisdem Regnis habentes certio-
ret, nè absque Sedis Apostolicæ auctoritate
Monialibus è Monasteriis septibus egrediendi
licentias ullatenus concedant, minusque
easdem de uno ad alium Monasterium (tri-
bus casibus in Bulla S. M. Pii V. nominatim
expressis exceptis) transferant. De jure
enim per text. in cap. Virgines 20. quest. 4.
quæ melioris, & arctioris vitæ fervore
movebantur de uno ad alium Monaste-
rium transferri permittebantur.

17. Si igitur aliqua Monialis studio
perfectioris vitæ desideret ad aliud Mo-
nasterium reformatum, vel strictioris ob-
servantiæ transferri, debet prius exami-
nari, & à Superioribus (Peritorum con-
silio adhibito) recognosci an bono spiritu
ducatur, vel potius animi levitate, aut
perturbatione, & an digna sit exaudiri,
tam à Superioribus, quam à Sede Apo-
stolica Tamburin. *de jur. Abbatiss. disp. 2.*
quest. 2. num. 8. Donat. *prax. rer. regul. tom. 2.*
par. 2. tract. 5. quest. 111. n. 2. Obtenta au-
tem licentia, an secum transferat Dotem
datam primo Monasterio, & alia bona
quocunque modo quæsitæ ad secundum

Monacelli Form. Pars II.

Monasterium bonorum capax: quæstio
est non levis, quam obiret tetigit in *tit. 11.*
tom. 1. annot. ad form. 7. num. 12. Card. de
Luc. *de regular. disc. 39. num. 17.* quem ibi
allegavi, cribratis DD. sententiis inter se
pugnantibus, hæc habet --- *Quarta est*
simpliciter, ac indefinitè tenentium par-
tes Secundi Monasterii, ut ad illud cum
persona transeant bona: istaque opinio in
sensu Canonistarum (quibus quoad ea, quæ
ad forum judicium pertinent ex pluribus
insinuatis magis deferendum est, quam mo-
valibus) probabilior, magisque recepta vi-
detur &c. ex duplici ratione, primò nempe,
quod bona dicuntur accessoria, & consequen-
tiva personæ, adeò illorum acquisitio, di-
catur mere occasionalis, vel causativa, cum
præsupposito durationis causæ pro toto tem-
pore vitæ Religiosæ & Secundò quia hujus-
modi donationes, & renunciaciones tacitam,
seu implicitam habent conditionem, quate-
nus donator perseveret &c. idè quæ cum tran-
situs legitimus, omninò exinguat primæ-
um statum fingendo quod in prima profes-
sus non fuerit, sed ex integro in secunda cu-
jus statum, & fortunam sequitur. Hinc
proinde quemadmodum si professio sequuta
non esset, vel ea invalida detecta resolu-
tur acquisitio, ita ubi ejusdem professionis
sequatur dissolutio per eum, qui ad id po-
testatem habet tanquam per speciem resolu-
tionis acquisitionis dotis, vel donationis pro-
pter nuptias inter conjuges ubi de eorum
consensu, seu alias ex justa causa cum au-
cloritate Superioris, sequatur verum, ac
omnimodum divortium vinculi matrimonia-
lis dissolutum &c.

18. Si enim Dos Monialium datur, &
recipitur pro victu, & sustentatione
personæ, nec alio titulo dari possit, ut
docent Ricc. supra allegat. in §. Imò, &
Gallemart. supra Concil. Trid. sess. 25. de
reg. c. 3. post nu. 4. his verbis -- De Dotibus
autem nihil certi cum eis statutum est sed
prout qualitas personarum, & temporum po-
stulabit est faciendum, nec quod datur Mo-
niali Monasterium ingrediente, dotis nomi-
ne proprie vocari debet, sed dicendum est
quod id tribuatur pro alimentis, ac necessa-
ria sustentatione personæ, quæ Monaste-
rium ingressa est, & fatetur Tambur. *de jur.*
Abbatiss. disp. 5. quest. 3. n. 3. Donat. *tom. 4.*
tract.

tract. 10. quæst. 8. (& est communis assertio) dici oportet, quod cessante per legitimam translationem Monialis onere alimentorum, non possit primum Monasterium Dotem pro alimentis datam retinere, nec bona contemplatione personæ quæsitæ; sed quod transeant tanquam accessoria cum persona Monialis.

19. Tamburin. verò de jur. Abbatif. disp. 2. quæst. 7. per tot. Donat. prax. rer. regul. tom. 2. part. 2. tract. 5. quæst. 57. & quæst. 58. Pignatell. consultat. 432. pariter per tot. tom. 1. & consultat. 73. num. 21. tom. 9. mordicus contrariam sententiam tuentur, & firmant pluribus adductis rationibus, quod Dos unà cum aliis bonis quæsitis post professionem, & durante permanentia, nisi Monialis transferatur coactè ad peragendam pœnitentiam acquirantur irrevocabiliter primo Monasterio.

20. Tertia opinio distinguit bona acquisita post professionem ministerio legis, ab acquisitis factò hominis, putà per donationem, vel per Testamentum, & quod si agatur de primis non transferantur, sed censeantur acquisita primo Monasterio irrevocabiliter: si verò sit sermo de secundis, quod sic: quia cum hæc fuerint donata primo Monasterio intuitu traditionis, & ingressus propriæ personæ, & professionis; si per egressum legitimum resolvatur, etiam donatio, & testamentum resolvuntur, & bona tanquam accessoria personæ transeant in secundum Monasterium, ex eo quia à principio de egressu cogitare non potuit, & si cogitasset non donasset, & sic quod magis animus, quàm effectus attendi debeat. Hanc opinionem quam veritati consonam dicit, sequitur Lauret. de Franc. contrav. part. 1. num. 26. & quæst. 18. num. 7. & seqq. ibique Pasqualig. & cum eo tenent Pelliccion. quæst. illustr. 21. c. 10. Capon. discept. 278. tom. 4. per tot.

21. At in hac opinionum varietate, ut justum iudicium feratur multum interest videre quænam sit transitus causa, quia ex facti circumstantiis, & aliis prudentialibus motivis, quibus Sac. Congr. movetur ad concedendam licentiam transitus, regulanda erit bonorum translato, sicuti benè deducitur ex sequentibus exemplis.

In Mannaten. 16. Januarii 1615. Quædam Monialis Francisca Carretta transitum petens ad laxiorem ob infirmitates quas patiebatur in primo Monasterio, licentiam obtinuit cum clausula -- *Dummodo Capitulariter votisque secretis Monialium secundi Monasterii accederet assensus, & dotem à cæteris Monialibus præstari solitam ipsa persolveret, & ad primum Monasterium spes redeundi eidem penitus sublata esset.*

In Januen. 15. Julii 1678. Monialis Francisca Farsetti ex Monasterio S. Claræ Albari motivo strictiori observantiæ regularis obtinuit transferri ad aliud Monasterium Patavii cum clausula -- *accidente consensu Episcopi, & Monialium Secundi Monasterii, cui solvi deberet nova Dos, relicto tantum usufructu primæ Dotis Monasterio à quos ejus vita durante, proprietate sibi remanente.*

In Pistorien. 29. Novembris 1686. Ob imminentem ruinam fabricæ Monasterii Ripaltæ, cum Moniales omnes translata fuissent ad Monasterium S. Mariæ Gratiarum: Soror Francisca Nerozia inter easdem professæ, petiit, & obtinuit (motivo majoris observantiæ vitæ regularis) Indultum se transferendi ad Monasterium S. Georgii, & sibi indulgeri postulans translationem vasorum argenteorum, quos suis livellis, & industria acquisiverat, & sub sua custodia retinuerat sese opponentibus Monialibus primi Monasterii, & argenta ipsis deberi, & acquisita fuisse prætendentibus, Sac. Congreg. sub dicta die respondit -- *Spèctare ad Monasterium ad quod auctoritate Apostolica, translata est Monialis Nerozia, ita tamen ut argenta afferrentur in Sacrario, non autem penes ipsam Monialem.*

In Hispalen. Sor. Maria Theresia de Turre, desiderio profectus Spiritualis, & arctioris vitæ 23. Januarii 1699. petiit, & obtinuit à Monasterio S. Leonardi ad Monasterium Spiritus Sancti ejusdem regulæ transferri, cum clausula -- *accidente consensu ut utriusque Monasterii relicta dote Monasterio à quo, & soluta nova Dote ac translato usufructu petiarum 3. m. Monasterio ad quod (quem usufructum octo ab antea annis acquisiverat ex Patris*

tris legato) In Ferrariorum 17. Februarii 1702. Soror Margarita Botticina, calumniosè accusata de propinatione veneni, obtinuit licentiam à Monasterio Sancti Antonii ad Monasterium S. Gabrielis transferendi, cum clausula -- restituta eadem dote à Monasterio à quo, una cum fructibus à die exitus.

Ad effugiendum periculum belli, & attenta obsidione Gallorum Civitatis Valentiae in Infubria, anno 1696. Moniales d. Civitatis translatae fuerunt ad Monasterium S. Felicis Civitatis Papien. At cessante bello, remearunt ad proprium Monasterium, relicta dumtaxat Sor. Placida Victoria Salvoni; quæ cum ab habitualibus in infirmitatibus, quas patietur, ob aeris qualitatem plurimum se sublevatam sentiret: petiit, & obtinuit 13. Februarii 1699. à Sac. Congregatione indultum illuc remanendi cum clausula tamen -- dimissa Dote Monasterio à quo, & alia soluta Monasterio ad quod.

In Romana die 18. Maii 1705. pro Sororibus de Boncompagnis ex Ducibus Sororæ translatis à Monasterio S. Martæ de Urbe ad Monasterium S. Lucie in Silice ejusdem Ordinis, fuit concessa translatio cum clausula -- relicta Dote priori Monasterio, & soluta nova Dote secundo Monasterio.

22. Ex his inquam resolutionibus probe inferri posse videtur. Primò, quod elemosyna dotalis, quæ solvitur in ingressu, & professione tanquam irrevocabiliter primo Monasterio acquisita nunquam Moniali translatae restituatur, nisi Papa, vel Sac. Congreg. concedat, vel egressus à Monialibus occasionetur, ut in dict. Ferrariorum. & sic in Dote, & praxi vera sit secunda Sententia, quam sequitur etiam Tondut. quæst. benef. tom. 1. cap. 65. num. 7. & 18. Secundò, quod bona patrimonialia, donata, relicta, & Monasterio quæsitæ intuitu, & contemplatione personæ professæ transferantur unà cum Moniali, quoties transitus fiat motivo perfectioris vitæ, ut in dd. Pistoriorum. Januæ. & Hispalen. & hoc quia cum transicus ad arctiorem de jure denegari non debeat, cap. licet de regular. (cujus text. dispositio militat etiam in Moniali-

bus, ut cum aliis pluribus tenet Donat. prax. rer. regul. tom. 1. p. 2. tract. 5. quæst. 28. nu. 1.) sequitur, quod talia bona censeantur acquisita Monasterio revocabiliter, & sub tacita conditione, quatenus Monialis votum non commutet in melius, & in hoc casu vera sit prima, & tertia Sententia. Tertio, quod si Monialis transferatur non ex motivo profectus Spiritualis, sed ex causa, quæ sapiat delictum, & sic ex propria culpa: tunc sicuti Moniales, quæ causam dederunt egressui, restituere tenentur etiam Dotem, licet irrevocabiliter regulariter Monasterio acquiratur, ut in dict. Ferrariorum. ita, & ipsa translata, dum jure à primo Monasterio non recedit, sed occasione culpabili, bona donata, vel alio titulo primo Monasterio post professionem quæsitæ, eidem relinquere teneatur: tum quia contrariorum, & correlativorum eadem est ratio, & disciplina Gonzal. ad regul. 8. glos. 50. nu. 12. tum quia cum tunc translatio concedatur potius ob bonum Communitatis, quam solius translatae: ut æqualitas servetur, non debet hæc ex proprio defectu, & delicto lucrum reportare, l. ne ex dolo 13. ff. de dol. mal. & in hoc quoque casu habebit locum secunda sententia.

23. Cæterum sic Sac. Congreg. Indultum translationis Moniali concederet non ex motivo majoris devotionis, & perfectioris vitæ Spiritualis, neque ex causa ex parte illius, aut Monialium culpabili, sed ex aliqua alia æqua, & rationabili, etiam tunc censeo, quod vera sit opinio Card. de Luca, quod bona Patrimonialia per rationes ab eo deductas, quamquam fateat, quod ex facti circumstantiis, ut dixi plurimum pendeat arbitrium Sac. Congregationis moderandi juris dispositionem.